

UVOD

Države posvećuju posebnu pažnju uređenju braka i porodice, a naročito zaštiti djece, i to ne samo u unutrašnjim nego i međunarodnim okvirima. Ova oblast društvenog života ima određene karakteristike koje su značajne i za rješavanje sukoba zakona.

Prvo, u većini zemalja postoje cjelovite kodifikacije ili sistem običajnih pravila o braku i porodici. Drugo, između pravnih sistema čak i onih zemalja koje se nalaze na istom geografskom području, postoje veće razlike nego u drugim oblastima društvenog života, jer su i veći uticaji moralnih shvatanja, tradicija, religije, mentaliteta, pa i podneblja.

Treće, pored državnih organa (sudova i organa uprave), u nekim zemljama odluke donose posebne vjerske ustanove s ovlašćenjem državnih organa, koje mogu odlučivati ne samo o zasnivanju nego i o prestanku statusnih odnosa (braka, usvojenja, starateljstva itd.).

Četvrto, većina zemalja zahtjeva posebne formalnosti i registraciju statusnih stanja i odnosa, a za sprovođenje tih formalnosti nadležni su različiti organi čak i u zemljama u kojima su za to ovlašćeni državni organi.

Tačke vezivanja su raznovrsne. Međutim, u zavisnosti od odnosa koji se reguliše, zavisiće i sama tačka vezivanja. Ako govorimo o statusnim i porodičnopravnim odnosima karakteristične tačke vezivanja su pravo personalnosti – *lex personalis*, pravo državljanstva – *lex nationalis*, pravo prebivališta, boravišta – *lex domicilii*, kod forme braka (način zaključenja braka) možemo govoriti o pravu mjesta svečanosti (mjesta gdje je došlo do zaključenja braka) – *lex loci celebrationis*.

Zakon o međunarodnom privatnom pravu posvećuje relativno mnogo prostora određivanju mjerodavnog prava u porodičnopravnim odnosima sa elementom inostranosti.

U evropskom međunarodnom privatnom pravu, kod izbora mjerodavnog prava, tj. utvrđivanja najbliže veze, dominira aprioristički, generalno apstraktni metod koji bazira na specijalnim pravnim normama koje se nazivaju kolizionim normama. Ovo su pravne norme naročite strukture, koje privatnopravne odnose s inostranim elementom regulišu na tzv. posredan, indirektni način.

Objektivni cilj kolizione norme jest da kao mjerodavno za konkretan privatnopravni odnos (ili konkretno pravno pitanje unutar jednog takvog odnosa) odredi pravo države sa kojom je slučaj u najtešnjoj vezi. Ona dakle odnos ne rješava meritorno, već samo posredno, pošto samo upućuje na pravo (određene države) koje će pitanje meritorno riješiti.

Takva norma dakle mora prije svega imenovati pitanje ili odnos na koji se ima primijeniti, te fiksirati "težišnu tačku vezivanja" u skladu sa ranije iznesenim principima.

Prethodni sažeti uvod daje nam osnovu u znanju, potrebnu za početak razmatranje teme ovog diplomsko/specijalističkog rada pod nazivom "Odlučujuće tačke vezivanja za bračna pitanja sa elementom inostranosti".